



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Communi,  
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque  
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

**Suárez, Francisco**

**Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.**

2 De suspensionibus ob vsum ordinis cum violatione censuræ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

moraliter distinctum ab eo, quo suspensio contrahitur, non debemus ea ad sensum magis rigorosum retorquere.

<sup>74</sup> *Ex praxi Cancellariae idem ostenditur.* Accedit præterea, quod in quodam scholio addito ad concil. 8. Nauarri in circa primam opinionem aduertitur iuxta stilum Cancellariae hos non reputari irregulares, nam cum Sacerdote ordinato ante legitimam gratiam, si postea non celebravit, non dispensatur tanquam cum irregulari, sed solum absoluitur à suspensione, & eo ipso censetur manere habilis ad celebrandum: Quod secus est quando postea celebravit, quia tunc præter absolutionem à suspensione, specialis dispensatio ab irregularitate necessaria reputatur: ergo signum est illam celebrationem cum Episcopo non censi sufficiens ministerium ordinis ad incurrendam irregularitatem, Accedit tandem quod Sixtus Quintus huiusmodi suspensos propter ministrationem irregulares effectos, priuabat omnibus officiis & beneficiis Ecclesiasticis; & inhabiles faciebat, ad alia recipienda: at nemo dicit stante illa lege in sua vi Sacerdotem sic ordinatum, & suspensum, etiam si postea non celebraret ex vi tantum eorum, quæ in ordinatione gessit, esse priuatum omnibus beneficiis & officiis & voce actiua, & passiua, &c. ergo dicendum non est illum factum esse irregularem. Propter quæ sententia hæc probabilior mihi videtur: quam tenuit Medina fere sine probatione in Summa libro 1. capit. 11. §. 8. Henriquez libr. 13. de Excommunicatione, cap. 10. E. c. 13. f. & li. 14. ca. 3. nu. 6. X. ex alio fundamento quia idem actus non punitur duplici poena, quod nunc examinare non licet.

*Medina. Henric.* Ad fundamentum vero contrariæ sententiæ, quidam respondent negando illam celebrationem cum Episcopo esse proprium vsum ordinis suscepti, quia quis exerceat, sed solum tanquam appendicem ad ordinem suspensionem; quod significatur in dicto scholio ad Nauarrum. Sed tamen negandum non est illam ex se esse veram consecrationem, & consequenter proprium & solennem actum characteris Sacerdotalis: idemque est manifestum in actu cantandi solenniter Epistolam, aut Evangelium. Vera ergo responsio est, illud quidem ministerium esse ab ordine suscepto, tamen non esse illud, propter quod iura ferunt hanc irregularitatem; quia solum illam ferunt propter vsum ordinis, qui omnino extra ipsam primam ordinationem exercetur.

<sup>76</sup> *Ad exemplum respondetur.* Ad primum exemplum responderi potest negando consequentiam quidquid sit de antecedenti, nam si ibi incurritur irregularitas, ideo est, quia iura absolute faciunt irregularem eum, qui celebrat in loco interdicto vel solennem actum ordinis exercet: nec distinguunt, an exerceat in ordinatione, vel postea. At vero in præfenti iura, quæ ferunt hanc irregularitatem, satis distinguunt, & declarant se loqui de ordinis vfu, post, seu extra ipsam ordinationem. Deinde negari potest antecedens, de quo suo loco dicemus.

<sup>77</sup> *Respondetur secundo exemplo.* In secundo exemplo falsum esse existimo quod assumitur: fieri enim non potest quod aliquis fiat irregularis ex eo præcise quod prohibitus sub excommunicatione ipso facto ne ordines suscipiat, nihilominus ordinatur. Nam ille licet per ordinationem excommunicatus maneat, non tamen recipit ordines excommunicatus, sed potius è contrario iam ordinatus excommunicationem incurrit, cum enim non excommunicetur nisi quia ordinatur, prius natura ordinatus est, quam excommunicatus: postquam vero excommunicatus est, nihil sacrum agit aut recipit propter quod irregularis sit. Estque optimum simile quod assert Syluester verb. Irregularitas, quæstione 13. punct. secundum, nam si sub excommunicatione ipso facto prohibi-

**A** tum sit, ne in tali oratorio Missa dicatur, qui ibi primam Missam dixerit, fiet excommunicatus, non irregularis; si autem priusquam absoluitur, dicat secundam irregularis fiet, quia quando dixit primam non erat ligatus censura, nec illam contraxit donec Missam absoluit, & ita iam excommunicatus nihil egit, quo irregularis fieret: quod tamen faceret, si secundam Missam celebraret, & idem dicit in simili Maiol. libro 2. de irregularitatibus, capit. 18. numero 5. ita ergo est omnino in proposito. Neque in illis capitulis de eo qui furt. ordin. suscep. contrarium dicitur. Nam vt supra notavi, in primo dicitur, diffidius esse dispensandum cum eo, qui contempto anathemate furtiue ordines suscepit, quam cum eo, qui absque anathemate id fecit: non vero dicitur aliud genus censuræ, vel inhabilitatis contrahi. Et idem dici posset ad aliud cap. quamquam ibi, quia duo ordines suscepti fuerunt, in Diaconatus suspensione recte dicitur irregularitas, vel potius noua suspensio contracta, quia in Subdiaconatu iam ille excommunicationem contraxerat.

**B** Denique quod in tertio exemplo addit de eo, qui contra latam excommunicationem ordinatur, & in ipsa ordinatione ministerium exercet, apparentius est quod assumitur: nihilominus tamen etiam id negandum videtur cum Medina supra ex eodem fundamento, quod illud ministerium non videtur distinctum ab ordinatione ipsa. Vt in dicto exemplo Syluestri, qui primam Missam dicit in loco prohibito sub excommunicatione, excommunicationem incurrit statim ac substantiale sacrificium perficit, & tamen licet postea orationes ultimas dicat, & alia perficiat, non fit irregularis, quia non censetur nouum actum ordinis exercere post excommunicationem contractam, ita ergo in nostro & in proposito casu dicendum censeo.

## SECTIO II.

*Verum aliqua suspensio ipso iure lata sit propter prauum vsum ordinis cum violatione censuræ.*

**D** **E** **I** **C** solum de clericis Episcopo inferioribus agimus, nam de Episcopis postea dicemus section. 5. Et sic in suscipiendis ordinibus variis modis peccatur; ita in eorum ministerio multiplex potest esse abusus. Primus est generalis, scilicet quod in peccato fiat, iuxta ea quæ tractauimus in 3. tomo, disp. 13. sect. 6. & circa hoc nullam inuenio suspensionem ipso iure latam, præterea quæ dicat sect. 4. Alius modus prauitatis est, si clericus vtatur ordine suo ritu insufficiente ad valorem actus seu præter Christi intentionem, vt si tentet Sacerdos conficere in aqua, pane ordeaceo; aut si velit baptizare aliis verbis quam sint in vfu Ecclesiæ, aut alio simili modo: & propter hoc etiam peccati genus nullam inuenio suspensionem ipso iure latam, sed interdum aliquam irregularitatem, vt propter rebaptizationem, vt in 3. tomo etiam tactum est, & inferius videbimus. Aliquando etiam fertur excommunicatione ipso iure propter hoc peccatum, vt ex superius tractatis de excommunicatione patet. Tertius modus malitiæ esse potest, si clericus vtatur suo ordine contra specialem prohibitionem Ecclesiæ, quæ per censuras fit. Notanter autem dico, quæ per censuras fit, quia quælibet alia prohibitio, quæ simpliciter & absque censura fieri potest per ecclesiasticum Prælatum, non habet ipso iure suspensionem annexam, nisi ab homine imponatur, quia nullum est de hoc latum decretum. Igitur in hoc genere delicti solent duo vel tres casus numerari.

*Prima*

*Prima suspensio propter prauum vsum ordinis examinatur, & excluditur.*

**P**rima ergo suspensio dicitur esse ipso iure lata in clericos, qui solenniter, & prater modum in iure concessum vtuntur ordine suo in loco interdicto, & censetur hac suspensio esse ab officio & beneficio. Ita Syluester verb. *Interdictio*. 6. numer. 3. Angelus, *Interdictum*. 7. numer. 7. Armilla verb. *Interdictum*. numer. 58. qui citat Hostiensium, Innocentium, Abbatem, Paludanum. Citatur ab his auctoribus, capit. *Tanta*, de Excessibus Prælat. Sed in eo capit. duæ sunt partes seu pœnales sententiæ. Prior est, quam fert Pontifex contra quandam Episcopum Colubriensem, qui interdictum violauerat: & Pontifex declarat omnes beneficiorum collationes, censurarum prolationes, & similes actiones ab illo factas post violationem interdicti irritas esse, & inanes. In quo supponere videtur illum fuisse suspensum à iurisdictione, atque adeo ab aliquo officio. Veruntamen in illa parte nulla est mentio suspensionis ab ordine, nec etiam à beneficio. Altera pars illius capituli est, in qua præcipit Pontifex, plures alios clericos, qui violauerant interdictum suspendi ab officio & beneficio. Verba autem textus sunt, *Omnes alios, qui præfatum interd. cum damnabili ter violauerint, suspendas auctoritate Apostolica ab officio & beneficio*. Quæ verba, vt per se patet, non continent suspensionem ipso iure latam, sed ferendam. Citari præterea solet cap. *Postulasti*, §. *Quæ iurisdictione*, de Cleric. excomm. ministr. Sed ibi supponitur quidem in eo casu excommunicat. lata: & additur huiusmodi violatores interdicti, si clerici seculares sint, esse beneficiis spoliandos: si autem monachi in arctioribus monasteriis ad agendam penitentiam esse detrudendos: alia vero pœna ipso facto incurrenda ibi non imponitur, nec ego credo excommunicationem illam fuisse à iure, sed ab homine, quia nec verba textus aliud postulant, nec talis excommunicatio in iure inuenitur, nec auctores illius meminerunt.

Rursus citatur cap. *Is qui*, §. *Quis vero*, de sent. excommunicat. in 6. Vbi non suspensio, sed irregularitas Summo Pontifici reseruata propter hoc delictum incurri dicitur: additurque huiusmodi delinquentem neque eligibilem esse, neque cum aliis ad eligendum admitti debere. Et quidem illud prius, scilicet esse ineligibleem in ipsa irregularitate includitur: secundum autem minime, quia irregularitas non priuat iurisdictione, vel quasi iurisdictione, vt suo loco dicemus. Et ita quoad hanc partem videtur ibi imponi quoddam genus suspensionis, scilicet à potestate eligendi: quamuis si verba textus præcise & limitate intelligantur, vt intelligi debent in materia pœnali, non satis ex eis colligitur suspensio ipso iure, verba enim sunt, *Adeo efficitur ineligibleis, quod neque ad eligendum cum aliis deberet admitti*. In quibus non dicitur illum esse ipso iure suspensum, ita vt si ad eligendum admittatur, actio eius nulla sit: sed solum dicitur, *non debere admitti*: in quo significatur hominum factum requiri, vt ille ab eligendo excludatur: ideoque pœnam illam non esse talem, quæ ipso iure inturretur, sed quæ imponenda sit. Citatur etiam cap. 1. de Postulat. Prælat. in quo Summus Pontifex cuiusdam postulationem non admittit, eo quod interdictum violauerat, & ideo persona indigna erat quæ postulari posset. Sed in primis illa indignitas non est propria suspensio, neque etiam est propria clericorum, sed de laico etiam violante interdictum verificari. Et deinde in ipsa irregularitate, contenta intelligitur, quia etiam irregularis indignus est vt postuletur: imo ex vi ipsius criminis, violandi interdictum absque alia censura

Fr. Suarez tom. 5.

**A**fficitur quis indignus, vt ad Prælaturam ecclesiasticam postuletur.

Præterea citatur cap. *Episcoporum*, de Priuilegiis, in 6. vbi propter illud crimen suspenditur quis ab ingressu Ecclesiæ. Sed illa non est propria suspensio de qua agimus, quæ solis clericis conueniat, sed est communis omnibus laicis: atque ita magis pertinet ad censuram interdicti, de qua postea. Adducitur etiam capit. *Quia diuersitatem*, de Concess. præbend. ad hoc, vt clericus, qui sic deliquit contra interdictum, non possit conferre beneficium: at hoc ibi non dicitur, sed solum de Episcopo suspensio sermo est, & de illo verum est, si sit suspensus ab officio, non posse conferre beneficium: tamen probandum esse prius ob violationem interdicti manere, sic suspensum quod ibi non dicitur. Igitur nullum in iure texum inuenio, quo hac suspensio lata sit, præter censuram ab irregularitate distinctam, sed solum vt in illa includitur.

*Secunda etiam suspensio includitur.*

**S**ecundus casus similis præcedenti est de clerico, qui celebrat coram excommunicato, vel interdicto, vel illum admittit ad diuina, vel ad sepulturam ecclesiasticam, illum enim, aliqui asserunt, suspensum ipso iure manere ex dict. capit. *Episcoporum*, de Priu. in sexto. Veruntamen, vt dixi, ibi non fertur pœna suspensionis clericorum propria, sed interdicti communis laicis: & præterea intelligenda est illa pœna quoad excommunicatos vigilandos iuxta Extrauagantem, *Ad eundem*, vt latius exposuimus supra disputatio. section. 2. & disputat. 1. sect. 1. & 4.

*Vltima suspensio ob prauum vsum muneris sacerdotalis.*

**T**ertius casus specialiter addi solet de clerico tradente Christianæ sepulture corpus publici vrsurarij in tali peccato morientis. Quem casum hic numero, quia hic actus ad ordinem suo modo pertinere videtur, & prohibitio seu pœna illa tanquam censura quædam est respectu ipsius vrsurarij. Habetur autem hæc suspensio in capit. *Quia in omnibus*, de vrsuris. Vbi non solum propter sepulturam, sed etiam propter crimen accipiendi oblationes ab vrsurario manifesto quædam suspensio fertur, his verbis, *Qui autem acceperit, vel Christiana tradiderit sepulture, & quæ accepit reddere compellatur, & donec ad arbitrium Episcopi satisfaciatur, ab officij sui maneas excommunicatione suspensus*. Vbi duo prohibentur, scilicet, & oblationes suscipere à publico vrsurario, & illius corpus sepulture tradere. Prohibetur etiam ibi sacerdotibus, ne hos vrsurarios admittant ad communionem altaris: tamen contra facientes oppositum nulla specialis pœna imponitur. In primis vero duobus casibus imponitur pœna suspensionis ab officio, & in primo additur restitutio rerum, quæ in oblationem susceptæ sunt. Veruntamen quoad hanc partem non imponitur pœna ipso iure: neque est ibi aliquod verbum, quo significetur: impediri translationem domini, solum enim dicitur, *Quæ accepit reddere compellatur*: ergo donec compellatur, non tenebitur restituere ex vi illius legis. Quod addo, quia cum vrsurarij bona censentur iniuste acquisita, & ideo obnoxia restitutioni, res ab ipso oblatae poterunt ex hoc capite etiam esse restitutioni obnoxie: Si tamen vrsurarius habeat plura bona ex quibus restituere possit, cessabit illa obligatio. Et fortasse ideo non explicatur in illo textu, cuius cogendus sit sacerdos reddere illa bona oblata: sed id videtur arbitrio iudicis relinqui: quia necessaria sunt ad plenam restitutionem vrsurarum faciendam, reddenda erunt ipsi vrsurario, vt ea restituat, vel ipsimet quibus debentur, si manifesti sint, alio qui poterit, vt opinor, applicari

Tt 3

applicari pauperibus, quia iā vsurarius quantū in se est, abdicauit se dominium illorum, & in illius fauorem cederet si ei redderetur: sed de hoc latius alibi.

At vero suspensio ipso iure fertur, & propter duas actiones non simul, sed diuissim sumptas, ita ut quilibet earum sufficiat ad suspensionem incurrendam, ut patet ex particula disiunctiua, *Qui acceperit, vel tradiderit*: atque ita sunt duæ suspensiones, licet eodem textu contentæ. Vnde, si aliquis sacerdos utraque illarum committat, duas suspensiones incurrat, ideoque duplici indigebit absolutione, vel vna quæ utramque causam respiciat. Prior ergo actio est recipere oblationes vsurarii. Quid autem nomine oblationum intelligendum sit, inquiri potest, tamē hoc alterius considerationis est. Videatur D. Tho. 2. 2. q. 85. art. 3. ad 3. ubi oblationem esse, ait, quidquid Deo directe offertur, quod latius profectur tota q. 86. Quod vero ad præsens spectat, tribus modis posuit fieri hæc oblationes. Primo in Missa ad offertorium, prout est in vsu. Et hic modus suscipiendi oblationes videtur maxime ibi prohibitus, quia & illæ propriissime oblationes dicuntur, & illas ab vsurario recipere maius Ecclesiæ scandalum.

*D. Thom.  
Sub hac pa-  
na prohiben-  
tur oblatio-  
nes in Missa  
offertorio ac-  
cipi.*

*An prohibe-  
antur accipi-  
stipendia pro  
diuinis offi-  
ciis ab vsura-  
rio.*

Secundo offeruntur hæc dona extra Missam non mere gratis, sed tanquam stipendium seu elemosyna, ut sacrificia vel alia officia diuina pro credentibus fiant. Quomodo in c. *Sacris*, de Sent. excomm. prohibentur sacerdotes recipere oblationes pro excommunicato mortuo, antequam absoluantur, etiam cum signis contritionis obierit. Et de hoc genere oblationis dubitari potest, an in illo textu comprehendatur, quia oblationes proprie significant dona gratuita, ut D. Tho. supra dicit: hæc autem non gratis dantur, sed ex implicito pacto iustitiæ: & ideo non sunt tam proprie oblationes. Præterea non est prohibitum orare pro vsurario publico: non est enim excommunicatus: & ideo licet pro illo sacrificium offerre, ut Deus illum conuertat: ergo etiam licebit ab illo stipendium accipere pro Missa dicenda, vel aliquid simile. Quare probabile censeo hoc ibi non prohiberi: quod secus est in excommunicato, à quo non licet huiusmodi oblationes accipere propter prohibitam communicationem cum illo, ut recte Nauar. de Oratione c. 19. n. 67. In illo ergo casu, non incurratur suspensio, imo neque erit malum, per se loquendo, secluso scandalo. Sed quid si recipiantur hæc stipendia pro vsurario iam mortuo in suo peccato publico. Respondeo id esse malum ex alio capite: quia ille est publice condemnatus, quantum Ecclesiæ constare potest: & ideo non licet pro illo sacrificium offerre, vel publicas orationes. Tamen ex vi illius decreti non incurratur illa suspensio propter rationem factam: & præterea, quia ibi non prohibetur sub illa censura suscipere elemosynam pro vsurario, sed ab vsurario: vnde nisi oblationes eius nomine fiant (tunc enim censentur ab ipso fieri) non videntur sub illa prohibitionem comprehendere.

*Quid si obla-  
tiones in sub-  
sidium Eccle-  
siæ aut eius  
ministeriorum  
dantur.*

*Sylu.*

Tertium genus oblationis est, quando simpliciter aliquid offertur Ecclesiæ, vel ministris eius in elemosynam & subsidium, & hæc si dentur ministris Ecclesiæ ut tales sunt, & non tantum quia sunt pauperes (ut dari solet elemosyna religioso vel sacerdoti pauperi vere computantur inter oblationes Ecclesiasticas, iuxta doctrinam D. Tho. supra: & ideo etiā de his procedit dicta prohibitio & poena. Quod ita sentit Syluest. verb. *Decima*. Vbi adhibet limitationem, nisi huiusmodi oblationes sint alias debite ex consuetudine, vel alio titulo ex his, quos ponit D. Thom. dist. q. 86. art. 5. quia vsurarius propter suum crimen non debet fieri melioris conditionis, aut liberari obligatione. Et confirmatur, nam ab vsurario licet oblationes sic debitas exigere, sicut & alia debita, ut in superioribus dictū est, & notauit Rich. dist. 18. art. 6. q. 4. Intelligendum est tamen, dummodo vsurarius habeat bona, ex quibus tales oblationes

soluat: præterea, quæ restitutioni vsurarii obnoxii sunt, quia illa non sunt sua; ut in oblationem dari aut recipi possint, ut etiam Syluester notauit. Et hæc de illa prima causa huius suspensionis videtur sufficere. De altera vero causa scilicet, tradendi vsurarium sepulturæ Ecclesiasticæ, plura essent dicenda, nisi in simili tradita essent superius disp. 12. Sect. 4. ex quo loco peti potest huius partis declaratio.

Solum potest circa hoc decretum dubitari, an post Extrauagantem, *Ad euitanda*, habeat locum hæc suspensio. Et ratio dubij esse potest, quia ratione illius Extrauagantis non tenemur vitare in sacris, vel in aliis rebus quemquam, nisi sit nominatim excommunicatus, aut manifestus percussor clerici: ergo publicus vsurarius, si non sit excommunicatus nominatim non erit vitandus, vel in oblationibus recipiendis, vel in sepultura sacra. Quidam respondet, per illam Extrauagantem solum esse concessum, ne teneamur vitare quempiam titulo censuræ in eum lata, nisi nominatim denunciatus est: publicum autem vsurarium non vitari in illis duobus actibus propter propriam censuram, sed solum in odium criminis, & propter scandalum vitandum: ideoque, non obstante dicta Extrauagante, durare prohibitionem & poenam huius decreti. Sed contra hanc interpretationem videntur aperte facere verba dictæ Extrauagantis, quæ sic habent, *Constituimus, ut nemo post hac teneatur abstinere, & separare se, neque vitare communicationem alicuius, ratione alicuius sententiæ, aut censuræ Ecclesiasticæ, aut suspensionis, aut prohibitionis ab homine, aut à iure generaliter promulgatae*. Quod vltimum verbum comprehendit præsentem casum de quo agimus, quia non tenentur sacerdotes excludere vsurarium publicum ab his actibus nisi ratione prohibitionis generalis iure lata. Et ita censeo dicendum hanc suspensionem non incurrere donec vsurarius sit specialiter, & nominatim per sententiā condemnatus, vel saltem de tali crimine declaratus, quia alias nullum committitur peccatum contra illam prohibitionem, & consequenter nec poena eius incurritur. Atque in hunc modum est limitanda hæc suspensio, quam solam ex toto discursu huius sectionis colligimus.

### SECTIO III.

*In quibus casibus incurrant clerici suspensionem i-  
so iure propter peccata contra alia mu-  
nera vel obligationes sibi  
proprias.*

**R**estat vsum ordinis proxime spectant ad clericos obligationes aliarum quæ ex Ecclesiasticis muneribus, vel ex decetia talis status oriuntur, & ob culpas, quæ in hoc genere committuntur, suspensiones aliquæ sunt iure ipso late quas breuiter examinabimus, atque explicabimus. Prima est de his, qui non vtuntur vestitu ad formam eodem iure statutam, nam hi, si beneficium habeant, suspenduntur per sex menses, aut per annum iuxta delicti qualitatem eodem iure expressam. Ita habetur in Clement. 2. de Vita & honest. cleric. Circa quam, quia verba textus sunt clara, solum annoto, quantum culpa hæc communis esse possit omnibus clericis, suspensionis tamen poenam non imponi omnibus, sed illis tantum, qui beneficium habent Ecclesiasticum: ita enim in textu expresse dicitur, & ipsa poena suspensionis à beneficio id exigat: & ideo pro clericis non beneficiatis idem crimen committentibus alia poena ibi fertur, quæ in textu videri potest. Aduertit autem Nauarrus cap. 27. nu. 157. eam censuram incurrere, quando clericus communitur vitæ vestibus illic prohibitis; non vero si semel aut iterum aliqua occasione extraordinaria illis utatur.